

प्रतिवर्गं निग्राभं वाचयति होतृचमसेऽल्पानऽशूनवधाय प्रागपागिति (६. ३६)
॥ २० ॥ प्रतिप्रहारवर्गं अल्पस्तोकान्सोमांशून्निधाय प्रागित्यमुं मन्त्रं निग्रा-
भसंज्ञं वाचयति . मानवे विशेषः अभिषुतानऽशूनप्रागपागुदगिति होतृचमसे
परिप्लावयति प्रपीड्य प्रत्याहरेतीति . तेनाभिषुतानेवांशून्होतृचमसेऽवधाय वा-
चयित्वा निष्पीड्य प्रत्याहरेत् ।

अद्रिणा चतुर्थम् ॥ २१ ॥ च^०र्थं निग्राभवाचनमद्रिणा कुर्यात् अद्रिमुपांशु-
सवनमेव होतृचमसेऽवधाय कुर्यादित्यर्थः ।

तूष्णीं वा ॥ २२ ॥ नैव वा चतुर्थं वाचनम् किंतु तूष्णीमेव होतृचमसे
ऽद्रिमवदध्यात् एवमपि यतः शाखान्तरे श्रुतम् ।

उपाऽशु च गृह्णाति वाचस्पतये देवो देवेभ्यो मधुमतीरिति (७. १-२)
॥ २३ ॥ निग्राभवाचनानन्तरं चशब्दात्प्रतिवर्गमेव उ^०शुसंज्ञकं ग्रहं गृ^०ति

यथासंख्यं वाच^०मतीरित्येतैर्मन्त्रैः प्रतिमन्त्रम् एकैकेन मन्त्रेण प्रतिवर्गं तृतीयांशं
गृह्णीयात् अत्र च प्रति-ग्रहणं उपयामगृहीतोऽसीत्यस्य प्रयोगः कार्यः उप-
यामः सर्वत्राविशेषादिति (१२. ५. १५) वक्ष्यमाणत्वात् तेनोपया^०तोऽसि वाचस्पतये
पवस्वेति उप^०तोऽसि देवो देवेभ्य इति उप^०तोऽसि मधुमतीरित्येवं प्रयोगः
कार्यः . आपस्तम्बसूत्रे विशेषः पवित्रमुपयामः सादनं च न विद्यत इति । ते-
नात्रायं क्रमः निग्राभ्यासेकः अष्टकृत्वोऽभिषवः वाचनं ग्रहणम् पुनर्निग्रा-
भ्यासेकः एकादशकृत्वोऽभिषवः वाचनं ग्रहणम् पुनरपि निग्राभ्यासेकः द्वादश-
शकृत्वो^१भिषवः वाचनम् अद्रिमवधाय चतुर्थवाचनम् ततस्तृतीयवारं ग्रहणमिति ।

प्रतिप्रस्थातोपगृह्णाति पात्रम् ॥ २४ ॥ ग्रहग्रहणकाले प्र^०ता दक्षिणरु-
स्तेनोपांशुपात्रमुप^०ति अध्वर्याः समीपे धारयति ।

आत्तानां च द्वौ-द्वावन्तर्दधाति ग्रहणभेदात् ॥ २५ ॥ प्रतिप्रस्थाता मिता-
त्सोमाद्ये षडंशवो गृहीतास्तेषामात्तानां गृहीतानां मध्ये द्वौ-द्वावंशू प्रति-ग्रह-
णमन्त^०ति ग्रहे गृह्यमाणे पात्रमुखस्योपरि अङ्गुल्यन्तरे कृत्वा धारयति . द्वौ-द्वौ
कुतः ग्र^०दात् त्रीणि च भिन्नानि ग्रहणानि षडंशवः अतः समं स्यादश्रुतत्वा-

१) एकादश^० AB.